

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada – Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

SMERNICE ZA PODNOSIOCE

PROGRAM REGIONALNOG RAZVOJA 2023 (PROJEKTI KAPITALNIH INVESTICIJA)

Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

Program Regionalnog Razvoja
**POZIV ZA PROJEKTNE-IDEJE
ZA KAPITALNE INVESTICIJE**
sa fokusom na:

- PRIRODNI TURIZAM
- KULTURNI TURIZAM
- SPORTSKI TURIZAM
- ZDRAVSTVENI TURIZAM
- PODRŠKA JAVNE INFRASTRUKTURE

* Poziv je otvoren za 38 opština
Za više detalja pogledajte sledeći link:
<https://mzhri.kg.gov.net/usage/ess/2023/136>

Informativne sesije i pripreme radionice će organizovati
MRR u partnerstvu sa Sveobuhvatnim Razvojnim Programom
koji sprovodi UN-Habitat Kosova i finansira

Sweden
Sverige

PRIŠTINA
Avgust, 2022

SADRŽAJ

UVOD.....	3
CILJEVI PROGRAMA.....	3
SPECIFIČNI REZULTATI.....	4
VRSTE AKTIVNOSTI.....	5
VREDNOST PROJEKATA SA KOJIMA SE OPŠTINE PRIJAVLJAJU.....	5
KRITERIJUMI.....	6
KAKO SE PRIJAVITI.....	7
OCENA PROJEKTA.....	8
PRIHVATLJIVI USLOVI.....	9
ULOGA REGIONALNIH RAZVOJNIH AGENCIJA.....	9
PROCEDURE IMPLEMENTACIJE.....	9
POSTUPCI NABAVKE.....	9
PRAĆENJE I IZVEŠTAVANJE.....	10
KONTINUIRANO PLAĆANJE ZA UGOVORENE EKONOMSKI OPERATOR.....	10

UVOD

Regionalni razvoj je širok pojam, ali se može smatrati opštim nastojanjem da se poboljša blagostanje i životni standard u svim tipovima regiona, od gradova do ruralnih područja, i da se poboljša doprinos nacionalnom učinku i društvu koje je sveobuhvatnije i održivije.

Kosovo ima pet regiona ekonomskog razvoja: centar, istok, zapad, jug i sever. Ovi regioni imaju svoje jedinstvene karakteristike, ali ih istovremeno karakterišu značajne nejednakosti i različiti nivoi društveno-ekonomskog razvoja.

U cilju ublažavanja ovih nejednakosti i promovisanja uravnoteženog i održivog društvenog i ekonomskog razvoja koji se oslanja na potencijale regiona i očuvanje njihovih prirodnih i kulturnih karakteristika, Ministarstvo regionalnog razvoja je izradilo Program regionalnog razvoja.

Ovaj program je zasnovan na viziji i ciljevima Strategije za regionalni razvoj Kosova i drugih strateških dokumenata na nivou zemlje, sprovodiće ga Ministarstvo za regionalni razvoj i ima za cilj da poboljša kvalitet života građana kroz pružanje boljih socijalnih uslova i ekonomskih. Program će sprovoditi Ministarstvo regionalnog razvoja, čiji je cilj povećanje regionalne kohezije, smanjenje nejednakosti u korišćenju resursa, povećanje produktivnosti i društvenih/ekoloških standarda, nudeći, sa druge strane, direktnu finansijsku podršku u vidu grantova. za lokalne vlasti (opštine), budući da su ove druge aktivni akteri na terenu. Iznos ovog programa za 2023. godinu biće oko **2.000.000,00 evra.**

Vredi napomenuti da je MDR iz ovog iznosa ugovorio 4 dvogodišnja projekta sa 4 opštine, a ukupan iznos ovih projekata za 2023. godinu iznosi 800.000,00 evra, tako da je preostali iznos za nove predloge projekata 1.200.000,00 evra.

MDR je podneo zahtev za povećanje budžeta za ovu kategoriju, ako Vlada Republike Kosovo proceni zahtev MDR-a za povećanje budžeta za 2023 godinu, onda projekti koji ostaju na rezervi/listi čekanja podržavaće se dok se budžet ne potroši.

Informativne sesije za ovaj poziv organizuje MDR u partnerstvu sa UN-Habitatom na Kosovu kroz Program za inkluzivni razvoj i finansira Vlada Švedske.

CILJEVI PROGRAMA

Glavni Ciljevi:

- Podrška projektima osmišljenim kroz integrisane i sveobuhvatne pristupe i koji su u skladu sa ciljevima Strategije regionalnog razvoja i drugih relevantnih lokalnih strategija.
- Povećanje ekonomskog, turističkog potencijala i ekološke osetljivosti u svim opštinama, odnosno regionima Kosova kroz projekte koji povezuju turističke, društvene, ekonomske, kulturne i ekološke aspekte.

Specifičan cilj

- Podrška opštinama grantovima za identifikaciju, razvoj i implementaciju projektnih ideja koje su zasnovane na karakteristikama i potencijalima zemlje/regiona, a koje se

odnose na razvoj potencijala prirodnog, kulturnog, sportskog i zdravstvenog turizma, kroz konkretne i vizuelne intervencije u urbanim i ruralnim sredinama.

Neki primeri (za inspiraciju) su predstavljeni u nastavku, ali takođe možete eksperimentisati sa drugim atraktivnim projektnim idejama koje spadaju u ovu oblast.

Prirodni: avanturistički parkovi, pešačke staze, staze u prirodi, pešačke staze, panoramski balkoni, mostovi (drveni, kameni itd.)

Kulturno: restauracija/rehabilitacija objekata kulturnog nasleđa; sanacija pojedinih naselja, rekonstrukcija istorijskih centara grada, izgradnja muzeja specifičnih za region (koji kombinuju modernost sa specifičnim elementima regiona),

Sport: sportski tereni, sportski objekti, letačke platforme (sa padobranima itd.)

Zdravlje: izgradnja rehabilitacionih centara (za osobe sa različitim zavisnostima, ili drugih centara sličnog karaktera).

Prateća infrastruktura: staze, osvetljenje, stanice, recepcije itd.

SPECIFIČNI REZULTATI

Stvaranje ovog Programa će omogućiti opštinama da dalje razvijaju svoju vodeću ulogu u unapređenju društveno-ekonomskog razvoja kroz projekte koji doprinose jednom ili više prioriteta navedenih u njihovoj regionalnoj/lokalnoj razvojnoj strategiji. Tačnije, očekivani rezultati su sledeći:

Očekivani kratkoročni rezultati:

- Ojačani opštinski kapaciteti za identifikaciju, razvoj, implementaciju, praćenje i održavanje kapitalnih projekata
- Projekti identifikovani i razvijeni zajedno sa zajednicom i relevantnim zainteresovanim stranama (uključujući nevladine organizacije, itd.)
- Projekti zasnovani na lokalnim karakteristikama i potencijalima, ali koji imaju pozitivan socio-ekonomski uticaj u određenim regionima
- Projekti koji povećavaju društvenu koheziju, ali takođe promovišu i štite prirodna i kulturna dobra regiona
- Projekti identifikovani i razvijeni od strane dve ili više opština kroz sufinansiranje (poželjno i podsticano)
- Veće vlasništvo nad projektima koje sprovode javne vlasti, zajednica, civilno društvo, stejkholderi, itd.
- Politička i tehnička spremnost izražena kroz adekvatno planiranje budžeta, kao i otvorene i transparentne procese

Očekivani dugoročni rezultati:

- Javne (opštinske) vlasti pripremljene za uspešno upravljanje čitavim ciklusom projekata kapitalnih investicija

- Veći stepen inkluzivnosti i transparentnosti tokom identifikacije, razvoja i implementacije projektnog ciklusa
- Unapređenje kvaliteta života građana u pojedinim sredinama i regionima
- Manje nejednakosti između regiona na Kosovu

VRSTE AKTIVNOSTI

Projekti će biti kategorisani kao kapitalna ulaganja, u vezi sa opštim ciljem Programa.

VREDNOST PROJEKATA SA KOJIMA SE OPŠTINE PRIJAVLJAJU

Ukupan mogući iznos koji se nudi putem ovog Poziva za prijavu je **2.000.000,00 EUR**. Naručilac zadržava pravo da ne dodeli sva raspoloživa sredstva.

Vrednost projekata:

Prva kategorija:

Posvećen je projektima javne infrastrukture za regionalni socio-ekonomski razvoj i projektima koji se odnose na ekonomske zone prema zahtevima opština u okviru poziva za podnošenje predloga projekata koji je raspisao MRR.

Ako se u okviru ovog poziva **samo jedna opština** prijavi kao jedna, vrednost koju MRR zahteva za projekat mora biti u okviru sledećih vrednosti (minimalne i maksimalne).

<u>Minimalni iznos projekta</u>	<u>Maksimalni iznos projekta</u>
50,000.00€	250,000.00€

U slučajevima kada predlog projekta ima prostorije koje ispunjavaju kriterijume i u skladu su sa mandatom MRR-a, onda predlog projekta može premašiti ove vrednosti, ali će se finansiranje i implementacija projekta nastaviti duže od jedne (1) godine.

Druga kategorija:

Posvećen je projektima javne infrastrukture za regionalni društveno-ekonomski razvoj i projektima vezanim za ekonomske zone prema zahtevima opština u okviru poziva za podnošenje predloga projekata koji je raspisao MDR.

Ako se u okviru ovog poziva **prijave dve ili više opština**, vrednost koju MDR zahteva za projekat mora biti u okviru sledećih vrednosti (minimalnih i maksimalnih), bez PDV-a:

<u>Maksimalni iznos projekta</u>	<u>Maksimalni iznos projekta</u>
100,000.00€	300,000.00€

U slučajevima kada predlog projekta ima prostorije koje ispunjavaju kriterijume u skladu sa mandatom MDR-a, onda predlog projekta može premašiti ove vrednosti, ali će se finansiranje i implementacija projekta nastaviti duže od jedne (1) godine.

Treća kategorija:

Posvećen je zahtevima opština koje tokom 2022. godine nisu uspele da u potpunosti realizuju projekte za koje imaju Memorandum o razumevanju sa MRR-om.

<u>Maksimalni iznos projekta</u>	<u>Maksimalni iznos projekta</u>
20,000.00€	100,000.00€

Svi predloženi budžetski rashodi moraju biti kvalifikovani prema kosovskom LMFPP (Zakon o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti) i Zakonu o javnim nabavkama Kosova (PLPPK) koji se moraju primenjivati u svakom trenutku.

Softverske projekte razvija direktno MRR.

KRITERIJUMI

Kriterijumi za kandidate:

Svaka od 38 opština na Kosovu može se prijaviti za Program regionalnog razvoja. Drugi potencijalni aplikanti, kao što su saveti zajednica, nevladine organizacije, razna udruženja, itd., treba da se obrate svojim zahtevima preko opština.

Administrativni kriterijumi:

Opštine koje apliciraju moraju razviti svoju ideju u obliku idejnog projekta koji sadrži:

- narativni deo, koji se razvija popunjavanjem jednog od prijavnih formulara (Prilog 1 ili 2);
- grafički deo u vidu idejnog projekta prema predloženom projektu. Dizajn može biti u obliku skice ili crteža kroz koji se ideja projekta razume tokom njegove evaluacije od strane MDR-a.

- deo približnih troškova za glavne aktivnosti/komponente projekta.

Kriterijumi projekta:

1. Opština mora predložiti projekat koji je kompatibilan sa opštim ciljem Programa regionalnog razvoja; kao iu skladu sa regionalnim/lokalnim razvojnim strategijama u slučajevima kada su one izrađene;
2. Pored društveno-ekonomskog uticaja, projekat mora doprineti zaštiti i razvoju prirodne sredine ili omogućiti ublažavanje rizika od prirodnih katastrofa i njihovih posledica. Za projekte sa značajnim ekonomskim uticajem primeniće se Procena uticaja na životnu sredinu (EIA) u skladu sa važećim zakonodavstvom u slučaju da projekat bude izabran za sufinansiranje.
3. Opština mora da obezbedi da se identifikacija i odabir projekta vrši kroz sveobuhvatan i participativan proces koristeći najmanje jednu metodologiju (fizički ili onlajn javni sastanci, radionice, istraživanje, upitnici ili bilo koji drugi primenljivi metod). Dokazi o ovom procesu (izveštaji, fotografije, spisak učesnika) nalaze se u prilogu prijave.
4. Projekti moraju biti novi projekti a ne nastavak bilo kog drugog projekta (osim u slučajevima kada je projekat prenet iz prethodne godine finansiran od strane MDR-a i za koji opština daje dovoljan razlog);
5. Projekat mora sadržati realan i izvodljiv plan upravljanja.
6. Opštine se podstiču da apliciraju sa zajedničkim projektima (dve ili više opština).
7. Minimalno sufinansiranje od strane opština za projekte je 20% od vrednosti Ugovora potpisanog od strane opština sa EO (ekonomskim operaterom).
8. MDHR ohrabruje i pozdravlja pronalaženje donatora od strane opština za sufinansiranje njihovih predloga projekata u slučajevima kada iznosi projekata premašuju budžetske mogućnosti MDHR-a i opštine (Tripartitni sporazum), pošto su opštine slobodne pronaći Donatore za pokriće minimalnog iznosa (od 20%) koji opština dobija kao obavezu za sufinansiranje.
9. Budite realni i primenljivi u okviru Programa regionalnog razvoja, odnosno:
 - projekat mora biti završen u roku od 2023. godine (osim projekata koje MO smatra projektima čije će finansiranje i implementacija trajati duže od godinu dana). O tome svedoči dinamički plan priložen uz prijavu; i
 - lokacija projekta treba da bude vlasništvo opštine ili druga javna svojina na kojoj opština ima formalno pravo da realizuje projekat na toj lokaciji i sva imovina i prava pripadaju opštini kada je projekat u funkciji. Čak iu ovom slučaju, uz prijavu moraju biti priloženi dokazi o imovini ili sporazum o formalnom pristupu.

KAKO SE PRIJAVITI

Ovaj vodič i prijavni obrasci u fizičkim kopijama nalaze se u Ministarstvu regionalnog razvoja, ali su isti objavljeni na sajtu MDR-a.

Pitanja na obrascu za prijavu treba da budu popunjena što je moguće više i jasnije. Sva pitanja u obrascu su važna za podnosiocima prijave, ali posebnu pažnju treba obratiti na sledeće:

- Opšta svrha i ciljevi projekta
- Zašto je projekat neophodan?
- Koji su direktni rezultati projekta
- Može li projekat biti završen na vreme?
- Održivost projekta
- Aspekt životne sredine

Ako opština ima saglasnost ili saradnju za svoje projekte sa nadležnim ministarstvima, uz zahtev se moraju priložiti podaci. Takva saradnja je često neophodna za projekte koji se odnose na turizam, poljoprivredu, životnu sredinu i drugu opštinsku infrastrukturu.

Obrazac prijave nalazi se u prilogu (1) i mora se popuniti elektronski. Mora se dostaviti MDR-u do **02.09.2022.** (osim pojedinačnih zahteva opština koji se mogu podneti tokom 2023. godine), u štampanoj formi originalnog zahteva, potpisanog od strane gradonačelnika ili potpisanog i poslatog e-mailom u službenom e-mail MZHR Shkrimorja.MZHR@rks-gov.net u slučajevima kada imamo prijave u partnerstvu sa drugim opštinama, Izjava o partnerstvu takođe mora biti popunjena kako je definisano u dodatku (2);

Za slučajeve projekata gde opštine imaju memorandume o razumevanju sa MRR-om za 2022. godinu i isti ne završavaju 2022. godine (ali ne i za one koji nisu imali bar jednu uplatu tokom 2022. godine), opštine koje su zainteresovane da nastave te projekte sa MRR-om mora podneti zahtev pod/iz treće kategorije sa dovoljno razumnosti da bi ga MRR razmotrio za finansiranje.

OCENA PROJEKTA

Komisija za evaluaciju će biti sastavljena od osoblja MDR-a. Tokom procesa evaluacije, komisija za evaluaciju može od nadležnih ministarstava/opština zatražiti dodatne informacije za konkretan predlog projekta.

Podobnost projekata

Kvalifikovani će biti samo oni predlozi projekata koji ostvare minimalni rezultat od 50% bodova. Ako Program postane dostupan (npr. kroz odobrene projekte koji nisu bili u skladu sa Memorandumom o razumevanju), onda će komisija za evaluaciju preporučiti sledeći projekat za odobrenje sa rezervne liste.

Preneseni projekti

Nezavršeni/preneti projekti se nastavljaju samo sa Aneksom Memoranduma o razumevanju nakon preporuke komisije za evaluaciju.

Nezavršeni projekti 2022. godine se nastavljaju samo ako dotične opštine podnesu zahteve, te zahteve će rešavati komisija za ocenjivanje i samo ako komisija za ocenjivanje preporuči nastavak projekta, onda se to radi sa Aneksom Memoranduma o razumevanju.

Uspešne/neuspešne aplikacije

Opštine sa uspešnim prijavama biće obaveštene da su njihovi projekti odobreni i biće im ponuđeni memorandumu o razumevanju (MOU) koje će izraditi MRR. Nakon potpisivanja Memoranduma o razumevanju između strana potpisnica, MRR ili opština, u zavisnosti od Memoranduma o razumevanju, počće sa procedurama za implementaciju projekata.

Projekti koji ne prelaze prag od 50% bodova neće biti finansirani od strane MRR-a.

PRIHVATLJIVI USLOVI

Ovaj fond će biti otvoren za prijave opština. Svaka opština može podnositi prijave prema definisanim kategorijama. Prijave moraju da prate kriterijume definisane u paketu aplikacija i moraju biti u okviru sopstvenih nadležnosti opština kao što je definisano u članu 17. Zakona o lokalnoj samoupravi na Kosovu.

Prihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi projekta moraju uključivati bitne troškove kako bi se osigurala uspešna realizacija projekta.

Neprihvatljivi troškovi

Svi troškovi razvoja i upravljanja projektom u smislu ljudskih resursa neće biti nadoknađeni za realizaciju projekta.

ULOGA REGIONALNIH RAZVOJNIH AGENCIJA

Opštine mogu pozvati RRA kojima pripadaju, da pomognu u razvoju i pripremi prihvatljivih projekata zasnovanih na lokalnim i regionalnim strategijama za ekonomski razvoj. RRA mogu pomoći opštinama u izradi predloga projekata.

PROCEDURE IMPLEMENTACIJE

Izrada i odobravanje memorandumu o razumevanju (MOU). Opštine koje podnesu uspešne prijave biće obaveštene od strane MRR-a što je pre moguće nakon završetka procesa evaluacije. MM će pripremiti MRR i o njemu će se razgovarati sa opštinama. Kada se obe strane slože, može se potpisati MoR.

POSTUPCI NABAVKE

- MRR je odgovoran za pokretanje postupaka nabavke za ugovaranje Operatera, osim ako je drugačije određeno sporazumom o razumevanju.

- U slučajevima kada će opštine razviti procedure nabavke, MDR učestvuje sa 1 (jednom) članom u otvaranju ponuda, u procesu evaluacije, u obradi zahteva za ponovno razmatranje i u ponovnoj proceni ako postoji odluka za ponovno razmatranje.
- Procedure nabavke moraju biti razvijene u potpunom skladu sa Zakonom br. 04/L-042 za Javne nabavke na Kosovu (JPP).
- U slučajevima kada opštine uspešno sprovedu procedure nabavke i tendera i imaju potpisan ugovor između opštine i EO, opštine su dužne da obaveste MRR o ugovoru i prijave iznos koji je preostao od obaveza MRR-a (u slučajevima kada je iznos od ugovor je manji od iznosa obaveze MRR).

PRAĆENJE I IZVEŠTAVANJE

- MRR će pratiti projekte u svakoj fazi radova.
- Imenuje se službenik iz MRR-a koji je odgovoran za saradnju između Upravljača i Nadzornog organa koji je imenovan odlukom gradonačelnika opštine korisnika nakon potpisivanja Ugovora između opštine korisnika i EO,
- Službenik MRR-a će pratiti projekat tokom svih faza implementacije, međutim MRR može angažovati nadzornu kompaniju da prati finansijski deo projekta.
- Opštine su u obavezi da podnesu izveštaj MRR-u o napretku projekta kao i završni izveštaj na kraju projekta.
- Opštine, nakon podnošenja narativnog izveštaja o realizaciji Projekta, moraju započeti procedure tehničkog prijema.
- Nakon tehničkog prijema, opštine kompletiraju dokumentaciju i prosleđuju je nadležnom službeniku Ministarstva prosvete, kulture i sporta na identifikaciju i registraciju imovine.
- Odgovorni službenik MRR-a za evidenciju i upis imovine u slučaju kompletiranja dokumentacije kroz procedure u najoptimalnijem roku, isti Projekat nosi u imovini opštine korisnika.

KONTINUIRANO PLAĆANJE ZA UGOVORENE EKONOMSKI OPERATOR

Ekonomski operateri će pripremiti i predati svoje fakture MRR/Opštini, sa kojom imaju ugovor. Oni moraju da podnesu zahtev za isplatu i nakon što se dokaže da su ispoštovane sve redovne procedure, isplata će biti izvršena na osnovu Zakona o upravljanju javnim finansijama na Kosovu. MRR/Nadzorna kompanija će verifikovati sve pozicije - radove izvedene na terenu pre uplate. Konačan račun je potrebno dostaviti sa završnim izveštajem najkasnije do **16.12.2023.**

Program za Regionalni razvoj 2022/2023

Indikativni raspored

DATUM/VREME I MESECI	AKTIVNOSTI
15 Avgust 2022	Pokretanje MRR poziva za regionalni ekonomski razvoj
23 - 24 Avgust 2022	Informativne sesije za sve razvojne regione
02 Septembar 2022	Rok za dostavljanje projekata opština u MRR (osim zahteva iz kategorije dva i tri koji se kontinuirano prihvataju tokom 2023. godine)
05 - 16 Septembar 2022	MRR vrši evaluaciju projekta.
19 – 23 Septembar 2022	MRR donosi odluke o uspešnim prijavama i počinje sa pripremom Memoranduma o razumevanju
26 Septembar 2022	Konačni nacrt Memoranduma o razumevanju se šalje opštinama putem elektronske pošte
27 – 29 Septembar 2022	Memorandum o razumevanju potpisuju strane navedene u MoR
Januar/Februar 2023	Priprema PJI i odobravanje projekata u Vladi Opredjeljenje sredstava po projektima
Februar/Mart 2023	Priprema dokumentacije i raspisivanje tendera Počinju procedure nabavke prema MO
Mart/April/Maj 2023	Procena tendera i priprema ugovora, Početak radova,
Maj/Decembar 2023	MRR prati i kontroliše realizaciju projekta. Izveštaje o napretku opština ili MRR utvrđuje MO. MRR i opštine sistematski predstavljaju na društvenim platformama (Facebook, Instagram, Ttwitter, itd.) napredak tokom realizacije projekata. Objave (kratak tekst i neke fotografije) moraju da sadrže logo MRR-a i odgovarajućih opština.
Jun/Decembar 2022	Prijem artikala na plaćanje od opština. Rok za prijem predmeta na plaćanje po opštinama 16.12.2023
Januar 2024	Konačni izveštaj